

Telenor ASA

Snarøyveien 30
1331 FORNEBU

Deres ref.:

Vår ref.: 2004/418
MA2-M5 TROS 528.1

Saksbeh.: Trygve Osvoll

Dato: 23. september 2004

■ Telenor ASA og Telefast AS - konkurranseloven § 3-11 - avgjørelse om ikke-inngrep

Avgjørelse A2004/20

1 Bakgrunn

Telenor ASA (Telenor) har i brev av 28. april 2004 meldt om erverv av 100 % av aksjene i Telefast AS (Telefast). Selger av aksjene er BuyTele AS (BuyTele). Endelig avtale ble inngått 23. april.

Konkurransetilsynet varslet 14. juli 2004 Telenor om at et inngrep etter konkurranseloven (krfl.) av 1993 § 3-11 kunne bli aktuelt. 16. juli 2004 sendte Konkurransetilsynet ut forespørsler om informasjon til aktører i de berørte markeder. Telenor har i brev av 15. september 2004 og i møte med Konkurransetilsynet samme dato kommentert de innkomne svarene til aktørene.

2 Partene

Telenor

Kjøper av aksjene er Telenor Norge AS. Telenor Norge er ett av fire sentrale forretningsområder innen Telenorkonsernet og omfatter alle salgs- og markedsaktiviteter for mobil- og fastnettområdet i Norge rettet mot sluttbrukere. Forretningsområdet Norge inkluderer Telenor Mobil, Bedriftskommunikasjon, Driftstjenester og Privat (fasttelefoni og Internett til forbrukere).

Telefast AS

Telefast er en grossist (distributør) som kjøper mobiltelefoner (terminaler) fra leverandører som Nokia, SonyEricsson, Motorola, Samsung og Siemens. Disse videreselges til kjeder og butikker i Norge som har forhandleravtaler med Telenor. Distributøren pakker og konfigurerer telefonene før de sendes ut.

BuyTele AS

BuyTele er et holdingselskap som eier samtlige aksjer i Telefast. Selskapet har ingen ansatte.

3 Ervervet

Partene inngikk 23. april 2004 "Aksjekjøpsavtale mellom Telenor Norge AS og Buytele AS vedrørende kjøp av samtlige aksjer i Telefast AS". En forutsetning for gjennomføringen av ervervet er at det blir godkjent av Konkurransetilsynet.

Formålet med ervervet

Telenor oppgir at ervervet er et ledd i den strukturelle endring av Telenors engasjement innen distribusjonen av mobilabonnement (opprettelsen av Kjedehuset AS). Telenors mål er å effektivisere betjeningen og oppfølgingen av Telenors forhandlere, blant annet som følge av at antall kontaktpunkter mot kjedesentraler/kjedeprofiler reduseres vesentlig. Kjedehuset skal eies av forhandlerne (Nordialog, Commit og Mobildata) med minimum 51 prosent og av Telenor med inntil 49 prosent. Telenor har i samråd med de kjeder som inngår i Kjedehuset besluttet å kjøpe aksjene i Telefast.[...]

[..]

Telenor anfører at ervervet ikke vil begrense konkurransen i noe marked i strid med krrl. § 3-11 jf. § 1-1.

4 Informasjonsinnhenting

For å få saken opplyst har Konkurransetilsynet i brev av 16. juli 2004 sendt ut forespørsel om informasjon fra aktører som antas å ha relevante synspunkter for Konkurransetilsynets vurdering av ervervet. Informasjon ble innhentet fra Dangaard Telecom, Brightpoint Norway, Avantel, One2Com og Elkjøp, som konkurrerer med Telefast i distribusjonsmarkedet, og Chess, Netcom og Tele2, som konkurrerer med Telenor i markedet for mobiltelefoni til sluttbrukere. Disse omtales heretter som høringsinstansene.

Høringsinstansene er langt på vei samstemte i at ervervet kan være konkurransemessig uheldig. Årsaken til dette er at høringsinstansene mener at Telenor får en så sterk kontroll over hele verdikjeden at de kan styre varetilgangen fra mobilprodusentene. Ervervet vil dermed begrense konkurransen i distribusjonsmarkedet, samt redusere mulighetene for Telenor Mobils konkurrenter til å få tak i tilstrekkelig antall nye og attraktive terminaler som selges i tilknytning til abonnement.

Telenor anfører at Telefast er en liten aktør og at flere av konkurrentene er store paneuropeiske virksomheter som har en reell forhandlingsmakt overfor terminalprodusentene. I den grad større volumer vil gå gjennom Telefast, antar Telenor at dette vil medføre økt konkurranse i distribusjonsmarkedet. Når det gjelder operatørlåste terminaler og kampanjeterminaler, er det Telenor selv, ikke distribusjonsnettet, som forhandler om innkjøp av terminaler med produsentene. Telenor mener at innkjøp av terminaler til det norske markedet utgjør en svært liten del av det internasjonale terminalmarkedet og at det er feil å hevde at Telenor har noen forhandlingsmakt i dette markedet. Etter Telenors oppfatning er det andre mobiloperatører som har større tilgang til terminaler enn Telenor.

5 Anvendelsen av § 3-11 i konkurranseloven av 1993

Konkurransetilsynet legger til grunn at § 3-11 i krrl. av 1993 får anvendelse ved bedriftserveder endelig avtale er inngått før 1. mai 2004. Endelig avtale mellom partene ble inngått 23. april 2004. Ervervet må derfor vurderes etter § 3-11 i krrl. av 1993.

Krrl. av 1993 § 3-11 gir Konkurransetilsynet hjemmel til å gripe inn mot bedriftserveder dersom tilsynet finner at vedkommende erverv vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av

konkurransen i strid med formålet i lovens § 1-1. Lovens formål er å sørge for effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for virksom konkurranse.

Etter § 3-11 sjette ledd kan Konkurransetilsynet gripe inn mot et bedriftserverv innen seks måneder etter at det er inngått endelig avtale om ervervet.

6 Konkurranssevirkninger

Et erverv medfører en strukturendring. Endret struktur kan i seg selv ha en konkurransebegrensende effekt f.eks. dersom etableringshindringene øker. Strukturendringen kan i tillegg ha indirekte konkurransebegrensende effekter, dersom ervervet legger til rette for en mer konkurranseskadelig atferd.

Telenors erverv av Telefast representerer et vertikalt bedriftserverv og medfører ikke en endring i markedsandeler, ettersom Telenor ikke er involvert i overlappende virksomhet med Telefast. Ervervet må sees i sammenheng med den omorganisering som finner sted gjennom opprettelsen av Kjedehuset AS. [...] Telenor har gitt Konkurransetilsynet skriftlig bekreftelse på at Telenor Norge AS og andre selskaper i Telenor-konsernet skal eie maksimalt 49 % av aksjene i Kjedehuset og ikke under noe omstendighet stemme for mer enn 49 % av aksjene i selskapet.

Høringsinstansene mener at ervervet vil kunne medføre at Telenor langt på vei kan styre tilgangen på mobilterminaler i det norske mobilmarkedet. Mobilabonnement selges i stor utstrekning i tilknytning til mobilterminaler. De viktigste faktorene for sluttbrukernes valg av mobilabonnement er pris på abonnement, pris på terminal og type terminal. Tilgangen på terminaler er derfor en viktig konkurranseparameter i markedet for mobiltelefoni til sluttbrukere. Dersom Telenor og Telefast kan kontrollere varetilgangen fra mobilprodusentene, vil dette kunne begrense konkurransen både i distribusjonsmarkedet og i markedet for mobiltelefoni til sluttbrukere.

Etter Konkurransetilsynets vurdering vil ikke ervervet gi selskapene en slik kontroll. [...] Telenor vil således ikke kontrollere distribusjonen av Telefast.

Det er Telenor som mobiloperatør som forhandler om innkjøp og vilkår på sine subsidierte kampanjeterminaler. Etter dette kjøpes terminalene inn av distribusjonsselskaper som Telenor har avtale med for videre distribusjon til forhandlere. Dette vil også være tilfellet etter ervervet, og vil således ikke virke konkurransebegrensende i markedet for mobiltelefoni til sluttbrukere. I den grad Telenor har kjøpermakt overfor mobilprodusentene, så er dette uavhengig av ervervet av Telefast.

Når det gjelder innkjøp utenom kampanjeterminaler vil Telefast måtte konkurrere med andre distribusjonsselskaper om leveranse til forhandlerne. Telenor benytter seg per i dag av to distribusjonsselskaper. Telefast vil naturlig nok være distributør for forhandlerne som inngår i Kjedehuset, mens Kjedehusets konkurrenter i forhandlerleddet ut ifra en forretningsmessig vurdering vil velge mellom Telefast og andre aktører i markedet.

Etter Konkurransetilsynets oppfatning er de vurderte konkurransebegrensningene i hovedsak uavhengig av ervervet. Ervervet vil samtidig medføre effektivitetsgevinster. [...]

På denne bakgrunn finner ikke Konkurransetilsynet at ervervet vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i strid med konkurranselovens formål.

7 Konklusjon

Konkurransetilsynet vil ikke gripe inn mot Telenors erverv av 100 % av aksjene i Telefast etter § 3-11 i konkurranseloven av 1993.

Med hilsen

Lasse Fridstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Asbjørn Englund
seksjonssjef

Mottakere:
Telenor ASA

Kopi:
Chess Communication AS
NetCom AS
Tele2 Norge AS
Dangaard Telecom Norway AS
Brightpoint Norway
Avantel AS
One2Com
Elkjøp ASA